

འཆི། III ཤི། འཆི།

to die ° {*Ncyu*}: {*C*} *cyavate*; {*Nmr*}: {*C*} *mriyate* ° རྩི་ལམ་བྱ་ཤི་ལྟར་། Like a child who dies in a dream, ... {*Tok*}

AUX.:

ཤི་བློ། ° *pt.pf.* to die ° ཏུ་མ་ཞིག་ནི་ཤི་བློ། Many have died. {*A4C-C*}

འཆི་བར་འགྱུར། ° *perf.* to die ° གཏོན་དང་རིམས་དང་རྩག་ནམས་ཀྱིས། རྩོད་ས་ཆེན་དེ་ནི་འཆི་བར་འགྱུར། That great fool dies from malevolent spirits, fevers, and poison.

འཆིང་། V བཅིངས། བཅིང་། ཆིངས།

to bind; to collect together; to wrap; to clench; to be restricted; to be constricted; to be circumscribed; to be wrapped °

{*Nbandh*}: {*MV,NOC*} *bandha*; {*C*} *bandhana*; *vadhya*; {*HT*} *badhyante*; {*BMH*} *baddha*; {*PU*} *badhvā*; (*unk.*): {*ABC*} *piṇḍita* ° འཆིང་བ་མི་བད་ཡུན་ཡང་རིང་པོར་བཅིངས། [He] is bound to the long and heavy bonds [of the innate afflictions]. {*MSA*} ° སེམས་ཀྱི་འཕྲོ་བའི་བཙོན་རར་བཅིངས་པ་ཡིན། The mind ... is bound in the prison of saṃsāra. {*BMH*} ° ལྷགས་ཀྱིས་དྲངས་ནས་ཞགས་པས་བཅིངས། Having been led by an iron hook [means] being bound by a noose. {*PU*} ° སྦྲན་པ་མཁན་པའི་སྦྲར་བ་བརྒྱ་ཡིས་བཅིང་བར་བྱ། [I] shall collect together one hundred [medicinal] compounds which [I] offer up to skilled physicians. {*NOC*} ° སེམས་ཀྱི་འཕྲོ་བའི་རང་བཞིན་པས། ... Since [it has] a nature that is restricted to matter, ... {*GST*} ° འཆིང་བ་ལྟ་བུས་བཅིངས་པས་། Since [one] is restricted [in one's interpretation] by the bond-like [parameters], ... {*PUP-K*} ° དེ་ནས་གཉིད་ལྷག་ལྟ་འབྱེད་གདངས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ། འདིས་ནི་རྩོམ་ཆེད་སྦྱོལ་གྱིང་གཡོ་མེད་མཆོག་བཅིངས་ཏེ། Then, collecting [himself], with the upright posture of

a sleeping uraga, he bound [his legs into] the supremely stable crossed-legged vajra position. {*ABC*} ° རྩོམ་ཆེ་བྱ་ཚུར་གཉིས་བཅིངས་ནས། ... Having clenched [your hands into] two vajra fists (*vajramuṣṭi*), ... ° འཇུར་བུས་བཅིངས་པའི་སེམས་ཉིད་ནི་སྦྱོང་ན་། ... If a mind that is constricted too forcefully is loosened, ... {*GKM*} **neg. to be unrestrained (by)** ° སྦྲན་དངགས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱིམ་མ་བཅིངས། [It] is unrestrained by poetic ornamentation.

AUX.:

འཆིང་བར་བྱེད། ° *caus.emph.* to construct ° སྦྲན་གྱི་རྩལ་ན་ཆུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་ཤིང་ཡོངས་སུ་མི་འདའ་བར་བྱ་བའི་དོན་རྒྱ་ཆུ་བོའི་འགམ་མམ་གཙང་པོའི་འགམ་རྒྱ་ཆུ་ལོན་དག་འཆིང་བར་བྱེད། In the autumn time, farm dams are constructed along the banks of small streams or large rivers in order that the water will be thoroughly protected and will not overflow. COLLOC.:

ཀྱན་ནས་འཆིང་། ཀྱན་ནས་བཅིངས། ཀྱན་ནས་བཅིང་། ° to thoroughly bind ° སྤྲིད་ལ་བསྐྱམ་པ་ཡིས་ཀྱང་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱན་ནས་འཆིང་། Thirst for existence thoroughly binds the embodied. {*3PAP*}

ཆིངས་སུ་འཆིང་། ཆིངས་སུ་བཅིངས། ཆིངས་སུ་བཅིང་། ° to embrace a larger scope རབ་(རྒྱ་)འཆིང་། རབ་(རྒྱ་)བཅིངས། རབ་(རྒྱ་)བཅིང་། ° to completely embrace; to tightly bind ° {*LCh*} *babandha*; *prasita*; {*MSA*} *bandha* ° གླེ་གསུམ་སྐོང་དགུ་ཆིངས་བཞིས་རབ་བཅིངས་ཏེ། [The definitive meaning] is completely embraced by the three categories, nine expanses, and four themes. {*LC1*} ° བདག་གཞན་སྦྲ་ཚོགས་འཆིང་བས་རབ་བཅིངས་ [He] is tightly bound with the various bonds—his own and others. {*MSA*}

ཤིན་ཏུ་འཆིང་། ཤིན་ཏུ་བཅིངས། ཤིན་ཏུ་བཅིང་། ° to strongly bind ° {*MSA*} *baddha* ° འདི་ལྟར་དེ་ནི་བདག་དང་གཞན་གྱི་འཆིང་བ་རྣམས་སྦྲ་